

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Misa za hrvatske obitelji u godini Biskupske sinode o obitelji
Zagreb, Katedrala, 12. prosinca 2014. godine.
Liturgijska čitanja: **Iz 48,17-19; Mt 11,16-19**

Draga braćo i sestre!

1. U svom hodu kroz advent stigli smo do sredine puta. Bogoslužje došašća poziva nas i poučava kako treba željeti i kako iščekivati Boga koji nam dolazi ususret. Današnje Evanđelje je u tom smislu veoma konkretno: trebamo se pripremiti da prihvatimo Gospodina bez obzira na kakav način dolazi k nama. Kad bismo Boga čekali prema svojim zamislama i željama, ne bismo ga nikada dočekali, jer Bog uvijek iznenadi. Međutim, za nas je važno da Boga dočekamo i prihvatimo, a ne naše predodžbe i želje o Bogu. Ako Božji dolazak ne odgovara našim predodžbama i željama, to nije važno, dapače, to je prednost za nas. Naime, naše nas želje često zatvaraju u nas same, dok nas Gospodin, njegova stvarna i konkretna prisutnost među nama, poziva da se otvorimo, da izađemo iz samih sebe. Ona nam otvara put prema Ocu nebeskom i našim bližnjima.

»Zasvirasmo vam i ne zaigraste, zakukasmo i ne zaplakaste« (Mt 11,17). I mi se često ponašamo poput tvrdoglave i hirovite djece koja ponavljaju: ne sviđa mi se, ne želim, jer okolnosti nisu po našem ukusu, jer ljudi koji nešto pokreću nisu savršeni. Duh kritizerstva u našim sredinama često je uzrok da odbijamo i ne prihvaćamo nove prilike koje nam Gospodin daje.

Stoga, molimo danas Boga da nas oslobodi od duha negativne kritike, od duha koji uporno odbija, koji uvijek nalazi razloge da ne prihvati, od duha koji čovjeka zatvara u mrtvilo i nepokretnost. Molimo Gospodina da prihvatimo život onakvim kakav nam je dan i ljude koje susrećemo, ali da se kao odgovorni kršćani i građani ne mirimo s onim što vidimo da ne valja, što možemo promijeniti na bolje, na slavu Božju i napredak zajedničkog dobra u našoj sredini. Samo se otvorena duha možemo pripremati za Boga koji dolazi, koji nas želi obilno obdariti svojom milošću, kako nam Gospodin obećaje prema prvom misnom čitanju: »Da si pazio na zapovijedi moje, kao rijeka sreća bi tvoja bila, a pravda tvoja kao morski valovi« (Iz 48,17).

2. Dragi vjernici, danas smo se okupili u našoj dragoj Stepinčevoj katedrali da molimo za hrvatske obitelji. Nalazimo se u godini Biskupske sinode o obitelji. Izvanredno zasjedanje Biskupske sinode održano je u Rimu, u listopadu ove godine,

na temu: *Pastoralni izazovi glede obitelji u kontekstu evangelizacije*. Iduće godine, također u listopadu, održat će se u Rimu redovito zasjedanje Biskupske sinode, na temu: *Poziv i poslanje obitelji u Crkvi i suvremenom svijetu*.

Zahvaljujući prije svega za vjernost, vjeru, nadu i ljubav koju obitelji pružaju čovječanstvu, Sinoda je razmatrala slojevitost stvarnosti u kojoj žive suvremene obitelji, o njihovom svjetlu i sjenama, o velikim izazovima i dramatičnim kušnjama, posebno ondje gdje se zlo i grijeh uvuku među kućne zidove. Što se tiče izazova, Sinoda ističe bračnu vjernost, koja je stavljena na tešku kušnju zbog individualizma, slabljenja vjere i svakodnevnih žurbi, što može izazvati bračne krize. Sinoda nadalje naglašava svjetlost koja blista u brojnim obiteljima, svjetlost koja izvire iz uzajamnog susreta među supružnicima, u kojemu se svatko otvara drugome, iako i dalje ostaje ono što jest. Bračna ljubav po svojoj naravi teži da bude zauvijek, a ona se širi po plodnosti. Sinoda je istakla važnost zaruka i pripreme za sakrament ženidbe te važnost zajedničke molitve u obitelji, toj maloj duhovnoj oazi ili kućnoj Crkvi.

Usprkos mnogim znacima krize obitelji prisutne u suvremenom svijetu, želja za obitelji je i dalje živa, osobito među mladima i to je razlog zbog kojega Crkva, koja je – kako je to naglašavao blaženi papa Pavao VI. – iskusna u čovjekoljubivosti, a vjerna svom poslanju, s dubokim uvjerenjem bez prestanka naviješta »Evandjelje obitelji«, koje joj je povjereno objavom Božje ljubavi. Obitelj ima za Crkvu sasvim posebnu važnost, što želimo potvrditi i ovim zajedničkim susretom u našoj Prvostolnici, moleći za hrvatske obitelji.

3. Draga braćo i sestre, u ovom se slavlju sa zahvalnošću spominjemo obljetnice važnog događaja za hrvatsko društvo i katoličke vjernike u Hrvatskoj, a to je referendum o ustavnoj definiciji braka, koji je u organizaciji građanske inicijative »U ime obitelji« održan 1. prosinca 2013. godine. Prije godinu dana je gotovo dvotrećinska većina izašlih birača podržala referendumsko pitanje, te time unijela u Hrvatski Ustav definiciju: »Brak je životna zajednica žene i muškarca«.

To je bio prvi referendum pokrenut od baze i raspisan na temelju inicijative samih hrvatskih građana. On je važan i zbog toga što je hrvatskom društvu ulio nadu da građani mogu, koristeći se demokratskim pravima, utjecati na život državne zajednice. Istodobno, taj referendum je posvijestio i ukazao na granice koje moraju poštivati i održavati nositelji državnih vlasti, ako žele sačuvati neutralni karakter države u pitanjima koja nisu u ovlasti državnih vlasti.

S ovog mjesta, kao zagrebački nadbiskup, odajem priznanje našim vjernicima laicima, posebno mladima od kojih su neki i sada u našoj katedrali, koji su dobro shvatili svoje poslanje u suvremenom svijetu i nisu ostali bespomoćni već su se zauzeli za opće dobro i antropološke vrijednote čovječanstva. U tom duhu Drugi vatikanski koncil u svom dekretu o apostolatu laika potiče: »Neka se katolici smatraju dužnima da u odanosti prema naciji i u savjesnom ispunjavanju svojih građanskih dužnosti promiču pravo zajedničko dobro; neka učine valjanost svojega mišljenja tako djelotvornom da upravljanje građanske vlasti bude pravedno te da zakoni odgovaraju čudorednim zapovijedima i zajedničkom dobru« (AA, 14).

Dragi vjernici, posebno vi mladi vjernici, kada vidite i osjećate da nešto nije u redu ili ne ide dobrim putem, nemojte stati, pokrenite proces promjena. Papa Franjo vam poručuje: »Potrebno je dati prednost djelovanjima koja uzrokuju nove procese u društvu i uključuju druge osobe i skupine koji će ih nastaviti sve dok ne donesu svoje plodove u važnim povijesnim događajima. Bez tjeskobe, već s jasnim uvjerenjima i ustrajnošću« (Radost Evanđelja, 223). Na tom području potrebno je biti strpljiv i razborit, ne treba zahtijevati neostvarivo ili idealno, nego treba uvidjeti i prihvatiti realnost, nešto ili nekoga tko je i samo malo bolji da bi se pokrenuo novi proces.

4. Referendum o ustavnoj definiciji braka, čije se prve obljetnice sa zahvalnošću Svevišnjemu večeras spominjemo i vrijednota koje je on pravno zaštitio, obrana je pluralnosti i različitosti u našem društvu. Pluralizam upravo traži prihvaćanje i poštivanje razlika u društvu. Stoga, večeras rado citiram dio pisma što ga je papa Franjo, kao nadbiskup kardinal Buenos Airesa, 5. srpnja 2010. godine, pisao odgovornom za laički apostolat Biskupske konferencije Argentine, dajući podršku vjernicima laicima u organizaciji protesta protiv prijedloga zakona kojim se ne razlikuje brak od zajedništva osoba istoga spola, naglašavajući prava djece da u svom odgoju budu praćena jednim ocem i jednom majkom.

Papa Franjo naglašava: »Brak prethodi državi, brak je osnova obitelji, on je ćelija društva, brak postoji prije svakog zakonodavstva i prije same Crkve. (...) Nikako nije isto brak - koji čine jedan muškarac i jedna žena - i zajedništvo dviju osoba istoga spola. Razlikovati ne znači ograničiti nečija prava već poštivati; razlikovanje u svrhu rasuđivanja znači ispravno vrednovanje, a ne diskriminaciju. U vrijeme kada se snažan naglasak stavlja na bogatstvo pluralizma te kulturne i društvene različitosti, proturječno je umanjivati temeljne ljudske razlike. Otac nije isto što i majka. Buduće naraštaje ne možemo poučavati kako je za ostvarenje plana

obitelji ista stvar preuzeti odgovornost za stabilan odnos između muškarca i žene, kao i za suživot osoba istoga spola.

Pazimo da promičući i štiteći navodno pravo odraslih ne zanemarimo primarno pravo djece - koja bi jedina trebala biti privilegirana - da u ocu i majci imaju uzore te da imaju jednu mamu i jednoga tatu« (Gli insegnamenti di Jorge Mario Bergoglio Papa Francesco sulla famiglia e sulla vita 1999-2014, Roma 2014, str. 279).

Draga braćo i sestre, taj poziv i usmjerenje pape Franje govori i nama da pitanja koja je pokrenuo prošlogodišnji referendum o braku nisu zaključena. Potrebna je budnost i zauzimanje, jer mi kršćani nismo gospodari života nego želimo, poslušni svojoj savjesti, služiti životu slijedeći istinu Evanđelja ugledajući se na uzor Svete obitelji, kojoj povjeravamo sve naše obitelji. Neka sve nas na tom putu prati nebeski zagovor Presvete Bogorodice Marije i blaženog Alojzija Stepinca. Amen.